

छिनाल बने प्रथम घौलागिरी
लोकतारा - अनितम पृष्ठमा

वर्ष ८ अडक २२ पूर्णाहिक ३६०

आइतवार, फागुन ९, २०७२

Feb. 21, 2016, Sunday

पृष्ठसङ्ख्या ६+२

मूल्य रु. १०/-

बेनी-पाखापानी सडक आयोजना सकिनुपर्ने समयमा सुरु

■ सन्तोष गौतम/नवविकल्प

टिलाइका कारण

- कर्मचारी र दातृ निकायको टिलासुस्ती
- ठेकेदारको लापरबाही
- समुदायको असहयोग

परिणाम

- बजेट खर्च हुन सकेन्
- उपभोक्तालाई सास्ती
- गुणस्तरमा असर

बेनी पाखापानी सडक अन्तर्गत बेनी-देउराली खण्डस्थित महारानीथान नजिकै ज्यामिन जाली भैंदै कामदारहरू ।

म्याग्दीको बहुप्रतिक्षीत र सबैभन्दा ठूलो बजेट राशीको बेनी-पाखापानी सडक आयोजना टिलासुस्तीको शिकार बनेको छ । दातृ निकाय, ठेकेदार, आयोजना कार्यालय, सम्बन्धित अधिकारीको टिलासुस्ती र समुदायको विवादका कारण सडक स्तरवृद्धीको काम प्रभावित भएको हो ।

सन २०१६ सम्मा सम्पन्न गर्ने लक्ष्य सहित वि.स २०१३ देखि सुरु भएको बेनी - पाखापानी सडकको कामले अन्तिम अवस्थामा

तिक्राता पाएको छ । ठेकका प्रक्रियामा टिलासुस्ती, जग्गा प्राप्तीमा स्थानीयको असहयोग र ठेकेदारको लापरबाहीका कारण अपेक्षाकृत प्रगति भएको छैन ।

जिविस अन्तर गत को विकेन्द्रित ग्रामिण पुर्वाधार निर्माण तथा जिविकोपार्जन सुधार कार्यक्रम (डिलीप) मार्फत सञ्चालित आयोजनाको काम गर्न भन्दा प्रक्रिया पुरा गराउन र विवाद मिलाउन धेरै समय लागेको हो । यो सडक आयोजनालाई एरी श्यालो विकास बैकले १२ करोड

रुपैयाँ ऋण सहयोग गर्ने प्रतिवद्वता जानाएको धियो ।

समयमै काम हुन नसक्दा दाताले प्रतिवद्वता जानाएको बजेट सर्च्च हुन नसकेको मात्र होइन सहयोगनै फिर्ता हुने सम्भावना पनि छ । आयोजनाका लागि प्राप्त भएको बजेट समयमै परिचालन हुन नसक्ने र अकोर्तफ बजेट सक्न हतारमा काम गर्दा गुणस्तरमा खेलवाद हुने उपभोक्ताले चिन्ता व्यक्त गरेका छन् ।

‘पहिले बेनी-देउराली खण्डमा डिलीप परियोजनाको काम तिन दिनमा बाढीले नष्ट गरेर सडकको अवस्था दिलीप परियोजनाको काम तिन दिनमा बाढीले नष्ट गरेर सडकको अवस्था बढ़ी पृष्ठ ७ मा

हिदीबासीको हिम्मत

■ नवविकल्प

हिदीमा सञ्चालित सिद्धशान्ति माविलाई अभिभावकहरूले घरको कोदो, मकै, गहू, आतु, तरकारी, कुखुरा, परेवा, बाढा र गोस बेचेर चन्दा सहयोग गर्दै आएको विद्यालय व्यवस्थापन समितिका अध्यक्ष तिर्थराज शेरपुञ्जले बताउँछन् । अध्यक्ष शेरपुञ्जलाका अनुसार १४ जना शिक्षक शिक्षिका कार्यरत विद्यालयमा कार्यरत निजी स्रोतका पाँच जनाको तलब र तल्लो तहको दरबान्द भई माथिल्लो तहमा पढाउने शिक्षकको भताका लागि चन्दा र सहयोगलाई प्रमुख आयोगत बनाइएको छ ।

रिपोर्टर डायरी: विस्तृत- पृष्ठ ५ मा

यस मित्र...

- भकिम्ली गाविसको कार्यालय शौचालय विहिन
- ताकम घनाबस्ती विकास कार्यक्रमले गति लिँदै
- बहिरा विद्यार्थीलाई दिदीबहिनीको सहयोग
- शिख माविको विकासमा भूपू विद्यार्थीको योगदान
- विद्यालयले दियो अखित्यारलाई चुनौती
- पर्यटकीय स्थलहरूमा चहलपहल बद्न थाल्यो
- दुई कोठे भवनमा नौ वटा कार्यालय
- चिज बिक्री घटेपछि लाखौको नोक्सानी
- गलेश्वर-पुलाश्रम पदमार्ग निर्माण
- स्वर्णपदकले ल्यायो खुसी

युचना

अनुशासन र नैतिकता विहीन व्यक्ति

पशु भन्दा पनि तुच्छ हुन्छ ।

यसले राष्ट्रिय जीवनका हरेक

आयामहरूमा उदाहरणीय अनुशासन

र नैतिकता कायम गर्न आजैदेखि

आफैबाट त्यसको शुरुवात गरौं ।

नेपाल सरकार

सूचना तथा सञ्चार प्रविधि मन्त्रालय
सूचना विभाग

प्रो. नारायण जि.सी.

मो.न. ८८५१०१८८८८, ८८५७६८०००३

जि.सी. क्रसर उद्योग

बेनी नगरपालिका-११, बगुवाखोला, म्याग्दी

सम्पर्क: ०६४-५२०८२०, ८८०२०६०२२ (ज्याम)

८८०५२०६२३५ (दिपक) ८८५७६८२३८० (हरि)

हाम्रा सेवाहरू

आषुनिक क्रबाट उत्पादित उच्च गुणकतावीय गिर्भी, बालुवा, बावेल तथा ४ र ६ इन्चका ब्लक चाहिउमा हामीलाई जम्मलुहोस् ।

साथै

एल्काम्बेटर, जोजक, टिपर लगायतका हेभी इक्युप्रेस्ट

चाहिउमा जमेत हामीलाई जम्मर्क गर्नुहोस् ।

तपाइँको सेवाका लागि सम्पूर्ण निर्माण सामग्री एकै ठाउँमा...

BABIN TAILORING Shirting & Suiting

बलिन टेलरिङ नै किन ?

- तपाईंले खोजेका कूनैपनि गुणस्तरीय ब्राण्डका कपडाहरूका लागि,
- तपाईंले भवेको समयमा आकर्षक एवम् गुणस्तरीय सिलाईका लागि,
- आकर्षक तथा आधिक डिजाइनका लागि,
- आकर्षक कोटका लागि गुणस्तरीय पेस्टिङ मैशिन प्रयोग गरिबै,
- यहाँको माया, सद्यावार र विश्वासको विरन्तरताको लागि,
- अडर बमेजिम अफिस, बैंक, कलेज, स्कूल र विद्यालयका सम्पूर्ण पोशाकका लागि ।

हाम्री बाबाले सर्वै बलिन टेलरिङमा सिलाई डिन्हुङ्क...

बलिन टेलरिङ सटिङ एण्ड सुटिङ

हुलाकारोक, बेनी ल्योर, पोखरा (भाटटाटी लैने)

फोन: ०६४-५२०७५०

The Complete Man Raymond

DIGJAM ASHWINI OCM Bentley

बोली

वसन्त वर्षगते

ओली-मोदी भेट हुनुपहिल्यै दिवटे बुद्धिजीवीलाई थाहा भैसक्यो भेटमा के भो भनेर। एकथरी भन्छन ओलीको क्या अडान अकार्यरी भन्छन् आत्म समर्पण।

कोशिस वाणी

विचरा भारत परस्त भलनाथ भारत जान पनि पाएन्। भारत विरोधी ओलिले राजकीय सम्मानका साथ सात दिनको भ्रमण गर्दैछ नि।

मकुन्द घिमिरे

मिति गुज्रेका कम्युनिट्हरु उत्तरकोरिया जाऊ, लोकतान्त्रिक दक्षिण एसियामा तानाशाहीले वास पाइँदैन पशुपतिनाथको देशमा उपर्युक्त राता बाँदर चाहिँदैन।

कृष्ण कुमार विश्वकर्मा

काठमाडौं रत्नपार्कको मुकुदे बेनी आउदैले भन्ने सुने, मदन भण्डारी र राजाको राजनीति सकेको दावी गर्दै अब उस्को नजर म्याग्दीमा रे सबै कुराको जवाफ दिउँ भैं लागेको तथैएन, सकेको गर्ने विषय हो। तिझो बचाउ।

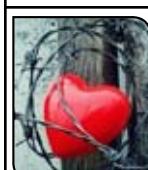
सरोज क्षत्री

चर्को ब्याज र विभिन्न शिखिको सुलक लगाएर सामन तबादलाई निरन्तरता दिई रहेका सहकारी नामका साहुकरिहरूले आफ्नो ठगीको धन्दा बन्द हुने देखेर कडा आन्दोलनको धम्की दिएछन। यो देशमा चोरले पनि आफ्नो चोर्ने अधिकार सुनिश्चित होस भनेर आन्दोलन गर्न पाउँछन् लोकतन्त्र जो आएको छ।

रामजी शर्मा

नेपालको इतिहास हेर्दा नेपालको प्रधानमन्त्रीको भारत भ्रमणहरू उपलब्धीपूर्ण भनिंदै आएपनि एकाध प्रमवाहेक सबैले आफु सँगको हिरामोती सँग फलाम साटौं नेपालको हित विपरित कार्य गर्दै आएको कुरा इतिहास सामु छल्न्डग छ। राष्ट्रियताका विषयमा खरो अडान रास्तै आएका प्रधानमन्त्री केपी ओलीको भारतमा त्यो चटाने अडान पानीको फोकामा परिणत हुने छैन। आशा छ नेपाली माथि तुष्परापात हुने छैन।

रचना थापा

ग्रोतका अनुसार तत्कालका लागि नेपालमा खेलकुदबाहेक राजनीति ब्यापार, शिक्षा अनि प्रेमलगायतका सबै क्षेत्रमा फिक्सिडको महामारी।

दिपेन्द्र विष्ट

भुटानलाई जसरी काठमाडौंलाई ठिप्प पारेर आफ्नो स्वार्थ पूरा गर्न स्वोजेको भारतले नसकेपछि अब ओलीलाई चिल्लो पारेर आफ्नो स्वार्थ पूरा गर्न स्वोजैछ।

शुभचिन्तक

संसारका सबभन्दा गफाडी दुई नेताको भेट छ प्रोग्रामान्डात मच्चाउने नै भए। आज खुब होहल्ला गर्दै स्विच अन गरेर २० मेघावाट विद्युत नेपाल पठाएछन्।

संगिता कोसी

३ करोड जनतालाई नाकाबन्दी गरि दानापानी बन्द गर्ने मोदीले नेपालको एकजना प्रधानमन्त्री लाई बाजागाजा सहित राजकीय सम्मान गरेर रेड कार्पेटमा स्वागत गरेको देख्दा भन् मजाक उडाय जस्तो लग्यो।

सरोज गौतम

कर्णालीको ४१०० मेघावाट दिएर २० मेघावाट विजुली उपहार लिएप्सी सकियो, आखिर वाघको छाला ओडेको विरालो जस्तै थियो त्यो रास्ट्रवाद आज हिन्दुस्थान पुगेर मोदीसामु ख्याउ गन्यो।

पुरुषोत्तम

भारतले रातो कार्पेट सहित राजकीय सम्मान गन्यो भनेर मस्तव नपरै हैं, अक्सर मैसी रागहरूलाई हरियो धाँसको प्रलोभन दिएर प्राण लिने गरिन्दू।

रसिक जंग क्षेत्री

भारतीय नाकाबन्दी जारी रहेद्य प्रधानमन्त्री चिन भ्रमणमा गएर ब्यापारिक सम्भक्ता गरेको भए त्यो नेपालको ऐतिहासिक उपलब्धि हुने थियो तर ओली चाहेनन्।

साताका तस्वीरहरू

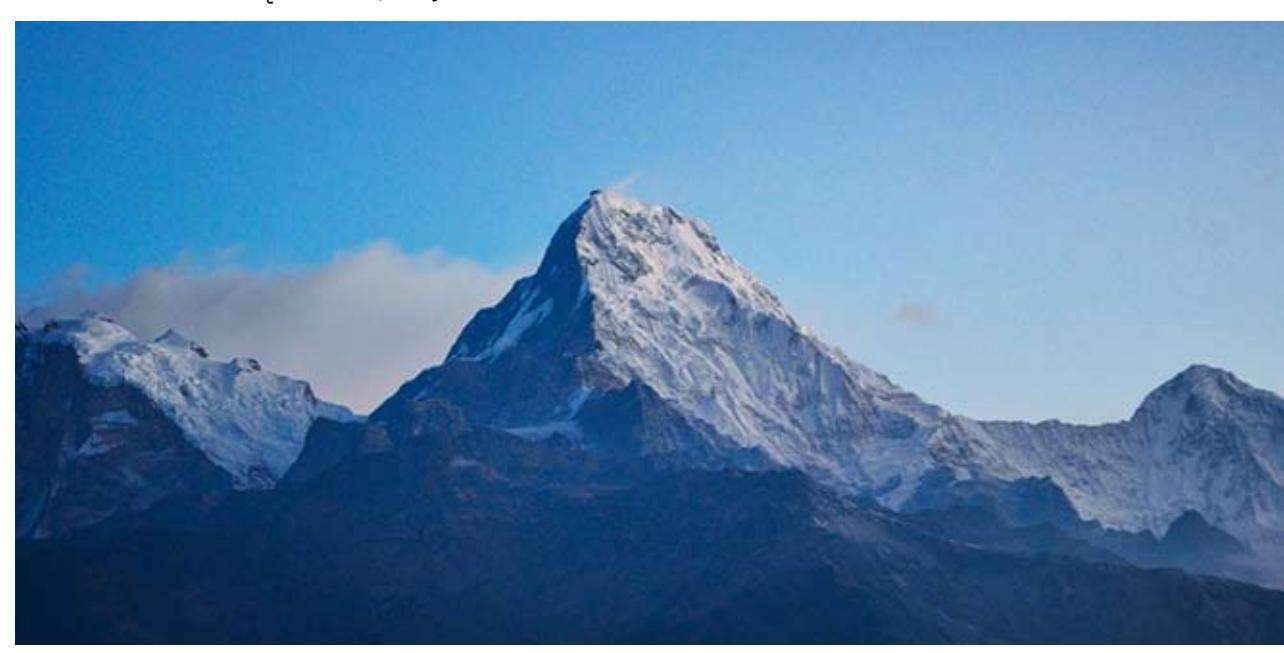
सच्छ वातावरणका लागि : जिल्लाको भूपू बचत तथा ऋण सहकारीले बजारमा साइकल अभियान चलाएको छ। सहकारीले आफ्ना शेयर सदस्यहरूलाई एक-एक वटा साइकल उपलब्ध गराएको हो।

- तस्वीर : ठाकुर आचार्य

प्रविधिले सहज : हेलो । सुन्तला कति क्यारेट पठाइदिने हो ? पर्वत बासखर्कका कृषक सुन्तला विक्रीका लागि मोबाइलबाट व्यापारीसँग कुराकानी गर्दै। प्रविधिको उपयोगले कृषकलाई सहज भएको छ।

- तस्वीर : प्रताप बानियाँ

जतातै हिमालै हिमाल : जिल्लाको प्रमुख पर्वतकीय स्थल घोडेपानीबाट देखिएको अल्पपूर्ण साउथ (७,२९७ मिटर) हिमाल। भूकम्पले थला परेको पर्वत व्यवसाय विस्तारै पुरानै अवस्थामा फर्किन थालेको छ। पुनहिल भू प्लाइन्टबाट चारैतर्फ हिमालैहिमाल देखिन्दै। - तस्वीर : नवविकल्प

भाकिठली गाविसको कार्यालय शैचालय विहिन

■ नवविकल्प

स्थानीयोंको सदरमुकाम नजिके रहेको भकिठली गाविसले करिब डेढ दशकदेखि गाउँबाटै सेवा प्रवाह सुरु गरेको छ। दन्दुका समयमा विस्थापित भएको स्थानीयोंको भकिठली गाविसको कार्यालय १३ वर्षपछि पुनर्स्थापना भएको हो।

दन्दुका समयमा वि.स २०५८ मा सदरमुकाम बेनीमा विस्थापित भएको गाविस कार्यालय गत महिनादेखि गाउँबाटै सञ्चालन भएको सचिव शिव शमले जानकारी दिनुभयो। गाविसका सबै गतिविधि अब देखि गाउँबाटै सञ्चालन हुने सचिव शमले बताए। यसअघि गाविसको बैठक, सामाजिक सुरक्षा भत्ता वितरण र विशेष कार्यक्रम बाहेकको अवस्थामा सदरमुकाममा

रहेको भाडाको कोठावाट गाविसको कामकाज सञ्चालन हुने गरेको थियो।

कार्यालय पुनर्स्थापना भएपछि जन्म, मृत्यु, बसाइसराई, सम्बन्ध विच्छेद जस्ता सामाजिक घटना दर्ता, सरकारी सेवा सुविधाको विषयमा परामर्श लिन र विकास योजनाका लागि समन्वय गर्न सर्वसाधारणलाई सहज भएको छ। कार्यालय पुनर्स्थापना नहुँदा भकिठली ५ मा आर्थिक वर्ष २०६६/६७ मा २३ लाख २० हजार रुपैयाको लगानीमा निर्माण भएको ६ कोठे कार्यालय भवन प्रयोग बिहीन अवस्था थियो। भवनको सामान्य मर्मत र व्यवस्थापन पछि प्रयोगमा ल्याइएको हो।

वहिरा विद्यार्थीलाई दिलीबहिनीको सहयोग

■ नवविकल्प

यहाँको एक सहकारीले बहिरा विद्यार्थीहरूलाई सहयोग गरेको छ। बेनी बजारमा सञ्चालित दिलीबहिनी सहकारीले बेनी नगरपालिका-१४ सिङ्गाराई धौलिगिरि माध्यमिक विद्यालयमा रहेको बहिरा स्रोतकक्षाका विद्यार्थीहरूलाई विद्यालय पोसाक सहयोग गरेको हो।

सरस्वती पुजाको दिनका अवसर सहकारीले बहिरा वालबालिकाहरूलाई सहयोग गरेको हो।

सहकारीले सामाजिक सेवाका लागि सञ्चालन गरेको मुद्रीदान कार्यक्रमबाट बहिरा स्रोतकक्षामा सहयोग गरेको हो।

दरले चिनी, दाल र नुन तथा २ प्याकेट चियापती सहयोग हस्तान्तरण गरिएको बताइएको छ। सोही क्रममा सहकारीका ऋण उपसमिति सदस्य पुष्पा पुनले स्रोतकक्षाका विद्यार्थीहरूलाई नगद १ हजार १०० रुपैयाँ सहयोग गरेकी थिएन।

सहयोग ग्रहण गर्दै धौलागिरि माविका प्रधानाध्यापक केशवप्रसाद रेमीले महिलालाई मुद्रीदानबाटै खाद्यान सहयोग गरिएको छ। उनले सबैको सहयोगले नै स्रोतकक्षा सञ्चालन गर्न सहयोग पुगेको बताए।

शिख माविको विकासमा भूतपूर्व विद्यार्थीको योगदान

■ धिरन खत्री

जिल्लाको उनी श्वेतमा रहेको पर्यटकीय गाउँ शिखमा रहको शिख उच्च माध्यमिक विद्यालयको भौतिक संरचना र शिक्षाको गुणस्तरमा विद्यालयका भूतपूर्व विद्यार्थीहरू सक्रियस्पमा लागेका छन्।

२०११ सालमा स्थापना भएको विद्यालयको भौतिक अवस्था २०४७ सालसम्म जिर्ण अवस्थामा रहेको थियो। विद्यालयको विकासका लागि गाउँको समाजसेवी र विद्यार्थीहरूको सहयोगले अहिले विद्यालयले मुहार फेरेको छ।

अहिले स्कुलको भौतिक संरचनामा राम्रो विकास भएको छ। गाउँको विकासका लागि सरकारको मुख ताक्ने प्रवृत्तीको अन्य यहाँका स्थानीयवासीहरूले गरिएको छन्।

गाउँलेहरूले विद्यालयको मुहार नै फेरिदिएपछि अहिले राज्यका निकायहरूले पनि सहयोग गर्न थालेका छन्। वर्षमान पुन अर्थमन्त्र हुँदा १०

लाख रुपैयाँ विद्यालयले अनुदान पाएको थियो। विद्यालयको भौतिक पूर्वाधार विकासमा गाउँलेहरूको तूलो लगानी भएको विद्यालयका प्राचार्य जगदिश आचार्य बताउँछन्। उनका अनुसार भवन तथा खेल मैदान र कम्प्युटर विषयको शिक्षा निर्माणका लागि गाउँका भुतपूर्व विद्यार्थीहरूले थ्रमदान तथा नगद दिएर सहयोग गरेका छन्।

त्यहाँको खेल मैदान बनाउनका लागि सरकारबाट दुईलाख चालिस हजार र स्थानीयवाट चालिस लाख रुपैयाँ सहयोगमा संकलन भएको थियो। विद्यालयको भौतिक अवस्थामा सुधार ल्याउनका लागि स्थानीयवासीहरू जागरूक भएको विद्यालय ब्यवस्थापन समितीको अधिक्षम भिनवहादुर बुदुजाले बताए। अभिभावकहरूमा आएको चेतनाका क्राग अहिले गाउँको शिक्षामा सुधार आएको उनको भनाई छ।

लाख रुपैयाँ विद्यालयले अनुदान पाएको थियो। विद्यालयको भौतिक पूर्वाधार विकासमा गाउँलेहरूको तूलो लगानी भएको विद्यालयका प्राचार्य जगदिश आचार्य बताउँछन्। उनका अनुसार भवन तथा खेल मैदान र कम्प्युटर विषयको शिक्षा निर्माणका लागि सोलार पनि जडान गरिएका छन्। वेल्जियममा रहेका भुतपूर्व विद्यार्थीले अंगेजी पढाउन लागि उहीबाट शिक्षकका रुपमा वेल्जियम नागरिकलाई दुई महिनाका लागि पठाएका छन्।

अहिले उक्त विद्यालयमा कक्षा एक देखि दशसम्म दुईसय तिस विद्यार्थी रहेका छन् भने प्लसटुमा ४२ विद्यार्थीहरूले अध्ययन गरिरहेका प्राचार्य जगदिश आचार्यले बताए।

विद्यालयको भौतिक तथा शैक्षक गुणस्तरलाई राम्रो बनाउन समाजको एकताले सम्भव भएको विद्यालय ब्यवस्थापन समितीका अधिक्षम बुदुजाले बताउँछन्।

ताकम घनाबस्ती विकास कार्यक्रमले जति लिँदै

■ नवविकल्प

सुभाव पेटीका राखिसकिएको कार्यालयमा एक महिनाभित्र नागरीक बडापत्र र सूचना पार्टी राख्ने लगायतका व्यवस्थापनका क्राम गर्ने सचिव शर्माले बताए। प्रयोग गर्न नसकिने अवस्थामा रहेको कार्यालय परिसरको शैचालय पनि मर्मतका लागि उपभोक्ता समिति गठन गरिएको छ। स्वर्गद्वारी आथ्रममा सार्वजनीक शैचालय निर्माणक्रममा गाविस कार्यालयको शैचालय पनि मर्मत गरिने सचिव शर्माले बताए।

विस २०६६ साल जेठमा खुल्ला दिसामुक्त क्षेत्र घोषणा भएको उक्त गविसको कार्यालय अहिले शैचालय बिहीन छ।

सहरी विकास मन्त्रालयले ताकम गाविसको ३, ४, ५ र ६ नम्बर व्याकेट चियापती सहयोग हस्तान्तरण गरिएको बताइएको छ। सोही क्रममा सहकारीका ऋण उपसमिति सदस्य पुष्पा पुनले स्रोतकक्षाका विद्यार्थीहरूलाई नगद १ हजार १०० रुपैयाँ सहयोग गरेकी थिएन।

सहरी विकास कार्यालयले ताकम गाविसको ३, ४, ५ र ६ नम्बर व्याकेट चियापती सहयोग हस्तान्तरण गरिएको बताइएको छ। सरकारले ताकममा वस्ती विकासका लागि पुर्वाधार निर्माण र सेवा सुविधा विस्तार गर्न वि.स २०६५ देखि थालेको कामले निवारित पाएको हो।

सहरी विकास कार्यालयले ताकम गाविसको ३, ४, ५ र ६ नम्बर व्याकेट चियापती सहयोग हस्तान्तरण गरिएको बताइएको छ। सरकारले ताकममा वस्ती विकासका लागि पुर्वाधार निर्माण र सेवा सुविधा विस्तार गर्न वि.स २०६५ देखि थालेको कामले निवारित पाएको हो।

सहरी विकास कार्यालयले ताकम गाविसको ३, ४, ५ र ६ नम्बर व्याकेट चियापती सहयोग हस्तान्तरण गरिएको बताइएको छ। सरकारले ताकममा वस्ती विकासका लागि पुर्वाधार निर्माण र सेवा सुविधा विस्तार गर्न वि.स २०६५ देखि थालेको कामले निवारित पाएको हो।

सहरी विकास कार्यालयले ताकम गाविसको ३, ४, ५ र ६ नम्बर व्याकेट चियापती सहयोग हस्तान्तरण गरिएको बताइएको छ। सरकारले ताकममा वस्ती विकासका लागि पुर्वाधार निर्माण र सेवा सुविधा विस्तार गर्न वि.स २०६५ देखि थालेको कामले निवारित पाएको हो।

सहरी विकास कार्यालयले ताकम गाविसको ३, ४, ५ र ६ नम्बर व्याकेट चियापती सहयोग हस्तान्तरण गरिएको बताइएको छ। सरकारले ताकममा वस्ती विकासका लागि पुर्वाधार निर्माण र सेवा सुविधा विस्तार गर्न वि.स २०६५ देखि थालेको कामले निवारित पाएको हो।

सहरी विकास कार्यालयले ताकम गाविसको ३, ४, ५ र ६ नम्बर व्याकेट चियापती सहयोग हस्तान्तरण गरिएको बताइएको छ। सरकारले ताकममा वस्ती विकासका लागि पुर्वाधार निर्माण र सेवा सुविधा विस्तार गर्न वि.स २०६५ देखि थालेको कामले निवारित पाएको हो।

सहरी विकास कार्यालयले ताकम गाविसको ३, ४, ५ र ६ नम्बर व्याकेट चियापती सहयोग हस्तान्तरण गरिएको बताइएको छ। सरकारले ताकममा वस्ती विकासका लागि पुर्वाधार निर्माण र सेवा सुविधा विस्तार गर्न वि.स २०६५ देखि थालेको कामले निवारित पाएको हो।

सहरी विकास कार्यालयले ताकम गाविसको ३, ४, ५ र ६ नम्बर व्याकेट चियापती सहयोग हस्तान्तरण गरिएको बताइएको छ। सरकारले ताकममा वस्ती विकासका लागि पुर्वाधार निर्माण र सेवा सुविधा विस्तार गर्न वि.स २०६५ देखि थालेको कामले निवारित पाएक

सम्पादकीय ...

खेलमा स्वर्णिम जीत

!@cF; fudf gkfLlvjh8lx?sfkzbzgnLvh8lx?df
bIftf / Ifdtf / x\$jkdf10ft ePsf]5 . gkfLlvjh Ifqdf
ePsf]clgoldttf / ej6frf/a6 dQmubHoj:yfkslo
Ifqdf zl4s/0f ug{; Sg]xfleg]gkfLvn o; Ifqdf cu8L
cfpg]kz:t ; ejf gf 5 . k15Nnf s]L; dootf vjh
Ifqdf s]Lzl4s/0fsf]sbdn]klg pT; fx yk\$fx]xf].
; fudf dlxnf vjh8lx?n]klg Ifdtf / bIftfsf]pRr
kbzg u/\$f 5g\ dlxnf knfan vjh8lx?n]ck] ft
glthf xf]; n ug{; s]lg ; du]; fudf dlxnf ; xefutf
/ kfkt glthf xbf]dlxnf vjh8lx?n]klg Oltxf; /Rg
; km ePsf 5g\ ; fy{o; k6ssf]; fu vjdf Dofblsf
vjh8lx?n]klg goffOltxf; /r\$]f 5g\ ; fu vjdf
; xefu vjh8lx?n]Dofblnf0{dfq xflg gkfnnf0{g}
ljZj; fd'lrgfp; km ePsf 5g\ ljleGg vjdf kfF
hgf Dofblsf vjh8lx?n]kfkt u/\$f; kmtnf]Dofblsf
vjh8lx?sf]ctfdj Zjf; nf0{dfq a9fPg lhNnf]f]z/
pFf]ag]0Psf]5 .

ca vñ I fñsfñj sf; df oyfrt ahñsfñoj : yf u/L
kjñfñf/sfñj sf; ugglñtnñfñHon]cfld; fy ugkbñ .
knñansf ; fy} cGo vñhsfñlj sf; sf nflu cfj Zos
ahñsfñlj lgofhg ul/ vñh8lx?nñfñ{tñndsfñJoj : yf
ugkbñ . vñh8lx?sfñl fdftfñlj sf; df /Hon]nufgLug/
xf]eg]vñ ghfg]/xñ eGg]pbfx/Of o; k6ssf]; fu
vñhsbn]bñPsfñ5 . vñh dñkn gñfn / gñfnlx?sfñz/
pFñlagfpg /Hon]tNnf]txañ}j sf; ub{nhfgkbñ .
lhNnf lhNnfdf xg]/fi6klt sk vñhsb kñtñfñtñfñ0/
Joj: yt ug{; sñf : yfglo:t/df vñhsfñlj sf; /fdñf
; F xg]blvG5 . : yfglo : t/df eñts kjñfñf/sfñj sf;
xg ; sñfñ5g . vñhI fñsfñeñts kjñfñf/ lj sf; sf nflu
cfj Zos gñt lgdñf ug]lt / Hon]Wbfg hfgkbñ .
gñfnLvh8lx?sfñpt; fxnñfñfñlsfñlbgx?df lg/Gt/tf
lbgsf nflu j ftfj/Of tof/ kfg{vñhI fñj ; F ; DalGwt
; /fñf/j fnf lgsfox? lg/Gt/ lqññfñzn /xgkbñ .
cGtdf ; fu vñhsbdf gñfnfñl z/ pFñlagfpg]; DkOK
vñh8lx?nñfñ{awñfñPj d/zësfdgf.

16k0fL, kltlqmf / ;'enf i

नवविकल्प साप्ताहिकमा छापिएका लेख, समाचार, वा अन्य सामाजीमाथि आफूलाई लागेका विचार, धारणा पठाउनुहुन अनुरोध छ । स्वच्छ र सटिक तथा आलोचनात्मक दिग्गजीलाई प्रश्नसिकता दिइनेहो ।

लाल प्रधा

सम्पर्कः
hikalpanews@gmail.com

સ્કોર : 06 N માર્ગનામા સ્કોર : 12/12/2023

‘फूटबल’ ।। म्याग्दीको लागि अलम्य आकाशको फल ।।

फागुन सात गतेलाई
“प्रजातन्त्र दिवस” भनेर मनाउने चलन मेटिएको छैन । हुन पनि त्यो राणशाही अन्तको घोषणा भएको दिन हो । नेपाली काग्रसले गरेको सशस्त्र विद्रोहले २००७ सालमा राणशाहीलाई ढालेको हो । राणाहरूको जहानीयाँ शासनविरुद्धको आन्दोलनमा म्यागदीको पनि सहभागिता थियो । आन्दोलनकारीहरू द्वारा जिल्ला सदरमुकाममा रहेका गौडा गुल्म गढीहरू कब्जा गर्ने/गराउने सिलसिलामा ओमप्रसाद गौचनको नेतृत्वमा बाग्लुङ् गौडा २००७ सालको मंसिरमै कब्जा भएको थियो । कब्जा गरिएको मात्र होइन बाग्लुङ् जिल्लामा एउटा स्वतन्त्र अन्तरिम मन्त्रिपरिषद समेत गठन भएको थियो । गौचनको प्रधानमन्त्रित्वमामा गठित स्थानीय सरकारमा म्यागदी राखुका नन्दवहादुर मल्ललाई शिक्षा मन्त्रालयको दिइएको थियो । उनै नन्दवहादुर

... त्यो वर्ष पञ्चायतको इतिहासमै पहिलो पटक “राष्ट्रिय पञ्चायत” को चुनाव जनताको प्रत्यक्ष मतबाट हुन लागेको थियो । हो, त्यही चुनावमा नन्दबहादुर मल्लको पनि उमेदवारी पन्थो । उनको मुख्य चुनावी नारा “क्याग्दीमा मोटरबाटो पुऱ्याउने” थियो । कुशल वाककलामा धनी नन्दबहादुरको पक्षमा देखिन थालेको चुनावी लहरले न्याग्दीका सदाबहार पञ्चनेता भीमप्रसाद गौचनपक्षलाई गतिलो गरी पसिना चुहाउनुपर्ने बनायो । नन्दबहादुरका विकासे प्रतिबद्धताहरूलाई “हावदारी गफ” सावित गर्ने गौचनपक्ष ज्यानफालेर लाग्यो । “नन्दबहादुरले ल्याउने भनेको मोटर केटाकेटीहरूले खेलाउने खेलैना हो, त्यो पनि आफ्नो कोटको जोडीमा राखेर ल्याउने होला ! न्याग्दीजस्तो विकट ठाउँगा मोटरचल्ने सडक बनाउनु सम्भवै छैन !! सडक नभए मोटर गुड्दैन !!!” भनेर सिङ्गो जिल्लाभर भाषण गर्दै हिडेथे नेताश्री गौचनजी !

मल्ल सरकारी जागिरबाट अवकास
लिएपछि पञ्चायत राजनीतिमा
होमिए । कुरो २०३८ सालको
हो । त्यो वर्ष पञ्चायतको इतिहासमै
पहिलो पटक “राष्ट्रिय पञ्चायत”को
चुनाव जनताको प्रत्यक्ष मतबाट
हुन लागेको थियो । हो, त्यही
चुनावमा नन्दबहादुर मल्लको पनि
उमेदवारी पयो । उनको मुख्य
चुनावी नारा “म्याङ्गदीमा मोटरबाटो
पुऱ्याउने” थियो । कुशल वाककलामां
धनी नन्दबहादुरको पक्षमा देखिन
थालेको चुनावी लहरले म्याङ्गदीका
सदाबहार पञ्चनेता भीमप्रसाद
गौचनपक्षलाई गतिलो गरी पसिना
चुहाउनुपर्ने बनायो । नन्दबहादुरका
विकासे प्रतिबद्धताहरूलाई “हावदारी
गफ” सावित गर्न गौचनपक्ष
ज्यानफालेर लाग्यो । “नन्दबहादुरले
ल्याउने भनेको मोटर केटाकेटीहरूले
खेलाउने खेलाउना हो, त्यो पनि
आफ्नो कोटको गोजीमा राखेर
ल्याउने होला ! म्याङ्गेजस्तो विकट
ठाउँमा मोटरचल्ने सढक बनाउनु
सम्भवै छैन !! सढक नभए मोटर
गुडैन !!!” भनेर सिङ्गो जिल्लाभरा
भाषण गर्दै हिडेये नेताश्री गौचनजी!

हुन पनि त्यो जमानामा
म्यागदीमा मोटर गुडाउने कुरा

असम्भव स्वैर कल्पनाजस्तो
लाग्यथो । विकासका ठेकेदार
मानिने पञ्चनेताहरु स्वयमले समेत
म्यादीसम्म आफ्नो जीवनकलमा
मोटर आइपुण्डि भन्ने सपनामा पनि
चिताउदैनये । म्याग्नीवासीलाई
मोटरको मुख देख्न ढेढुई दिनको
पैदलयात्रा तय गरेर पोखरा वा
स्याङ्गजा नौडाँडा पुग्नुपर्यो ।
वेनीबाट स्वरेह छेडेको बढुवाले बेलुका
नौडाँडामा बस समानसम्म भ्यायो भने
एकै दिनमा पोखरा पुग्न सक्यथो ।
त्यस्तो म्याराथन दौँडको सफलता
पुरुषार्थ नै मानिन्थ्यो । अथवा
दुईचार दिन अधि देखिको धम्मरधुस
कसरतबाट हवाइटिकटको ब्यवस्था
गर्न सकियो भने बलेवाबाट पोखरासम्म
ट्रिवनअटर विमानले पुऱ्याइदिन्थ्यो ।
बलेवासम्मको पैदलयात्राको कठिनाइ
सम्फँद्य एउटा सानो हवाइमैदान
निर्माण गर्न पनि नसकिने आफ्नो
जन्मभूमि म्याग्नीको विकट भूवोनोट
देखेर विरक्ति लाग्यो । डोल्पा,

देखाउन पुग्दा “फुटबलको खेलाईंहो हो ?” भन्ने उनको प्रश्नले मलाई अलिकता लज्जानुभूति गराएयो । वेनी बजारको परम्परागत फुटबल मैदान जिल्लाप्रशासनको सरकारी भवनले निलिसकेको थियो । त्यसवाहेक अन्तर्कालमा कतै फुटबल मैदान बनाउन पुग्ने क्षेत्रफलको खाली चौर छुँदै थिएन । अनि कहाँ पाएर फुटबल खेल्नु ? सिङ्गो म्याग्दी जिल्लाभरमा कहीकै छै छ । त्यसले “फुटबल त होइन, अरू खेलहरूमध्ये रुचि छ, खेलिन्छ” भनेर जवाप फर्काएको सम्भन्ना आजपर्यन्त मलाई छ ।

भर्खर मात्र नेपाली खेलाडीहरूले प्रयोजनेतिर कर्सीको ध्यान गएन । पञ्चायतको उत्कर्षकालातिर “जिल्ला शिक्षा समिति” नामको संस्थाले कहिले वावियाचौर पारापट्टिको अर्मनको बगर, कहिले सिंगा र कहिले दरबाङ्गमा जिल्लास्तरीय खेलमैदानको

क “राष्ट्रिय पञ्चायत” को चुनाव जनताको प्रत्यक्ष

महत्वपूर्ण लाग्ने नै थो । त्यसमाधि
अन्यायपूर्ण नाकाबन्दीका कारणले
अमिलिएको नेपाली मनले भारतमाथि
प्राप्त भएको विजयलाई सान्त्वनाको
मलमपट्टी ठानेको छ । हुन त
यसभन्दा अगाडि पनि दक्षिण एसिया
खेलमा नेपाल च्याम्पिएन नभएको
होइन, तर यसपटकको विजयको खुसी
विशेष रह्यो । अतुलनीय रह्यो ।
अभूतपूर्वजस्तो बन्यो । फुटबल उसै
पनि नेपालीहरूको सर्वप्रिय खेल रहँदै
आएको छ । यसपटको विजयले गाउँ
गाउँमा फुटबलप्रतिको आकर्षणमा
अभूतपूर्व ढाँढ़ि गराइदिएको छ । तर

दुर्भाग्य नै मान्युपर्छ कि म्याग्दीमा भने रहर गर्नेहरूलाई खेलमैदानको अभाव नरासोसँग खटकने अवस्था छ ।

कोठामित्र बसेर कल्पना गर्नुको कुनै अर्थ रहैनै । कल्पनालाई वास्तविकतामा बदल्ने प्रयत्न गर्नुपर्दै रहेछ । आभियान चलाउनु पर्ने रहेछ । वेनीलाई मोटरबाटोले नष्टौदैको कुरा हो । हाँडीभिरको स्वारियालाई जिल्लाको खेलमैदानको रूपमा विकास गर्न सकिन्छ र गर्नुपर्छ जस्तो मलाई लाग्यथो । वेनीले कहिल्यै त्यसको आवश्यकता महसुस गरेन । पञ्चायातकालको अन्ततिर नियमित रूपमा स्कूलस्तरीय "विनेन्द्र शिल्ड"

भने कटाकटोहरूले मात्र हाइन तन्नेरी किशोरहरू समेतले क्रिकेट अभ्यासगर्ने स्टेडियम काठमाडौंका सडक गल्लीहरूलाई बनाउँदैन् । क्रिकेटको तृष्णा मेदने प्रयत्न गर्नेन् । सायद फुटबलका शौखिन म्याग्दीवासीहरूले पनि फुटबलको तृष्णा मेदन हिउंदका दिन कुनूपर्ने होला । वाली उठेपछिका खाली खेलवारीका फाँटहरूमा फुटबलको अभ्यास गर्नुपर्ने होला । वेनी वरपर त मौसमी अभ्यासका लागि उपयुक्त खेलका फाँटहरू पनि बाँकी रहनेनन् । केटोकेटीहरूका इच्छा र तृष्णाहरू त्यसै तुहने भए,

विचरा !

सागृन स्टेशनरी स्टोर्स

विभिन्न पाठ्यपुस्तक, स्टेशनरी सामग्री, खेलकुद एवम् पत्रपत्रिका
धार्मिक तथा साँस्कृतिक सामानहरूको थोक तथा फुटकर विक्रेता
क्याम्पस थोक बेलीबजार क्याम्पटी। फोन नं. : ०१४५२००३५ सो. नं. ४८४०६२४३४४

विद्यालयले दियो अरित्यारलाई चुनौती

■ नवतिकल्प

म्यागदीको बेटी नगरपालीका १२ स्थित जनकल्याण माविमा विवादक कारण डेढ वर्ष भन्दा लामो समयदेखि शिक्षक नियुक्त हुन सकेको छैन् । वि.स २०७१ असोजदेखि सुरु भएको मावि तहको अंग्रेजी विषयकोक अस्थाई शिक्षक नियुक्ती प्रक्रियाले पूर्णता पाउन नसकेको हो ।

विद्यालय व्यवस्थापन समिति र प्रशासनविच आफू अनुकूलका न्यक्तिलाई नियुक्त गर्न खोजनु राजनीतिक दुन्दू तथा शिक्षा कार्यालयले समयमै उचित निर्णय नगर्दा पठनपाठनमा असर परेको अभिभावकहरूले गुनासो गरेका छन् । २०७१ असोज ६ गते भएको लिंखित र ७ गतेको अन्तरवार्ता परिक्षापछि शिक्षक छनौट समितिले शान्ति पौडेललाई नियुक्त गर्न सिफारीस गरेको थियो ।

उक्त परिक्षा अपारदर्शी र अनियमित भएको आरोग्या अस्थियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोगमा उजुरी परेको थियो । अस्थियारले परिक्षामा अनियमितता नभएको र छनौट समितिको निर्णयलाई सदर गर्नुपर्ने आशयको पत्रसहित २०७२ असार ८ गते विद्यालयलाई निर्देशन दिएपनि सम्बन्धित शिक्षकलाई हाजीर गराइएको छैन् । अस्थियारमा उजुरी परेको र नयाँ समितिमा पनि हाँजीर गराउने, नगराउने विषयमा एकमत हुन नसकेपछि शिक्षक नियुक्त हुन नसकेको प्राप्त कमल पौडेलले बताए । स्थानीय स्तरमा पटक पटक बैठक बसेपनि सहमति जुट्न नसकेपछि आफूहरू शिक्षा कार्यालयको निर्णय पर्वर बसेको प्राप्त पौडेलको भनाई छ ।

विद्यालयले अस्थियारको निर्देशनलाई ठाडो चुनौती दिए जिल्ला शिक्षा कार्यालयमा नयाँ प्रक्रियावाट शिक्षक छनौट गर्न पहल गरेपनि सफल भएको छैन् । शिक्षक छनौट प्रक्रियामा सफल उमेदवार शान्ति पौडेलले पुर्वाग्रहका आधारमा नियुक्ती दिन नमानेको गुनासो गरिन । अस्थियारले समेत परिक्षा र छनौट समितिको निर्णयलाई सदर गरेको अवस्थामा हाँजीर गराउन नमानु र शिक्षा कार्यालयले बेवास्ता गर्दा आफूमाथि अन्याय र विद्यार्थीको पढाईमा असर पुगेको पौडेलको भनाई छ । उक्त विद्यालयमा करिव दुई सय जना विद्यार्थी अध्ययनरत छन् । जिल्ला शिक्षा कार्यालय भने संयौ विद्यार्थीको पढाईमा असर परेपनि शिक्षक नियुक्ती विवाद मिलाउन निश्चय रहेको छ । शिक्षक छनौट र नियुक्ती प्राक्रियामा निर्णय गर्ने सम्पूर्ण अधिकार विद्यालय व्यवस्थापन समितिमा रहेको र समितिको निर्णयलाई आफूहरूले अभिलेख मात्र राख्ने कार्यालयले प्रतिक्रिया दिएको छ । शिक्षा नियमावली अनुसार व्यवस्थापन समितिले गठन गरेको छनौट समितिको निर्णय र सिफारीसको आधारमा शिक्षक नियुक्त गर्न सकिने र नियमावली अनुसार भएको निर्णय कार्यालयले स्वीकार गर्ने जिशिअ रामप्रसाद अधिकारीले बताए ।

ठिँ बन्धो सफा जाउँ

■ नवतिकल्प

म्यागदीको भिँक्का वासिन्दा सरसफाईप्रती जागस्क बनेपछि स्वास्थ्य समस्यामा कमी आएको छ । स्थानीयवासीमा विकास भएको सरसफाई सम्बन्धित चेतनाका कारण फोहोर र दुष्प्रित पानीजन्य रोगमा कमी आएको स्वास्थ्य चौकीकी अननी सुजा पाइजाले बताइन । मानिसमा लाग्ने रोगको २० प्रतिशत कारण फोहोर र दुष्प्रित पानी रहेको छ । घरायसी, न्यक्तिगत र सामुदायीक सरसफाईप्रती वडेको चेतनाले गर्व फोहोर र दुष्प्रित पानीका कारण देखिए रोगमा कमी आएको पाइजाको भनाई छ । २०८८ घरधुरीको बसोबास रहेको भिँक्का सबै घरमा पक्क शौचालय निर्माण र प्रयोग भएको छ । भिँक्कासीले फिल्टरमा छानेको अथवा उमालेको पानी मात्रै प्रयोग गर्नेट न । खाना सानुअथि र फोहोर छोएपछि अनिवार्य सानुपानीले हात धुने गरेका छन् । सफा कपडा लगाउने, नियमित नुहाउने, नड काट्ने, कपाल कोर्ने जस्ता न्यक्तिगत सरसफाईमा पनि भिँक्कासी अगाडी छन् । सबै घरमा सुधारीएको चूल्हो प्रयोग भएको भिँक्का वासिन्दाले घरायसी फोहोर सुरक्षित स्पमा व्यवस्थापन गर्नेट । सार्वजनिक ठाउंमा फोहोर नगर्ने तथा नियमित रुपमा बाटो, गल्ली र बस्तीको सरसफाई गर्ने आएको हरियाली आमा समुह भिँक्का अधिक्ष शान्ता थालीले बताइन । सार्वजनिक ठाउंमा फोहोर फाल्न डस्टिविनको साथै ढोको भुग्डाइएको छ ।

सरसफाई सम्बन्धित सबै आधारभुत सूचक पुरा भएकाले भिँक्काई गर्न आईतवार जिल्ला खानेपानी, सरसफाई तथा स्वच्छता समन्वय समितिले म्यागदीको चौथो पूर्ण सरसफाईयुक्त गविस घोषणा गरेको छ । घोषणा कार्यक्रममा सहभाग भिँक्का वासिन्दा तथा सरोकारबालाहरूले सरसफाई अभियानलाई थप व्यवस्थित र निरन्तरता दिने प्रतिवर्जना जनाएका थिए । भिँक्काई पूर्ण सरसफाईयुक्त घोषणा गर्न सुआहारा परियोजना र मिलन म्यागदीले समुदाय स्तरमा अगुवाई गरेको थिए । स्थानीयवासीलाई फोहोर र दुष्प्रित पानीका कारण लाग्ने रोगबाट बचनका लागि आवश्यक तालीम तथा घरदेलो र विभिन्न संदेश प्रवाह गराइएको सुआहाराका जिल्ला संयोजक पासाडेवी तामाडले बताइन ।

रिपोर्टर डायरी

- सन्तोष गौतम

हिंदीबासीको हिम्मत

म्यागदीको पश्चिमी क्षेत्रका तिन वटा गविसको सिमानामा पर्छ हिंदी गाउँ । वावियाचौर, कुहुँको ट तथा दरवाड गविसको ४ नम्बर बडामा पर्ने हिंदी गाउँ राज्यका आधारभुत तहको पठनपाठन सुरु गरेको थियो ।

गाउँमै मावि तहको पठनपाठन हुन सिफारीस विकट हिंदी गाउँका बालबालिकाहरूको शिक्षामा पर्दै गरिएको छ ।

जुटाउने गरिएको छ । प्रावितह सम्मको मात्र दरबान्द स्विकृत उक्त विद्यालयले वि.स २०६७ देखि वावियाचौर तहको पठनपाठन सुरु गरेको थियो । गाउँमै मावि तहको पठनपाठन हुन थालेपछि भौगोलिक स्पमा विकट हिंदी गाउँका बालबालिकाहरूको शिक्षामा पर्दै गरिएको छ ।

गरिरहेका हिंदीबासीको आधारभुत स्वास्थ्य सुविधामा पहुँच पुगेको छैन् । उनिहरूले सहज स्पमा स्वास्थ्य सेवा प्राप्त गर्न गर्नावाट बिच्चत भएका छन् । उनिहरूले स्वास्थ्य सेवा भनेको कुन चराको नाम हो भन्ने समेत जान्न पाएको छैन् । सामान्य विरामी पर्दा समेत तिन घण्टा पैदल हिंदेर हिंदीबासीको सिद्धान्तिको विकासको लागि सामुहिक स्पमा छलफल गर्दै ।

हिंदीका स्थानीयबासी गाउँको विकासको लागि सामुहिक स्पमा छलफल गर्दै ।

वासिन्दाको जिवनयापन कष्टकर छ । राज्यका निकायको न्युन उपस्थिती र असहयोगको बावजुद हिंदी गाउँ विकासको वाटोमा बामे सर्दैछ । डेढ सय घरधुरीको बसोबास रहेको हिंदी गाउँको प्रमुख समस्या सदक, स्वास्थ्य र शिक्षाको समेत रहेको हो ।

हिंदीका वासिन्दाले अन्न र पशु चौपाया बेचेर सामुदायीक विद्यालय चलाएका छन् । सामुदायीक विद्यालयमा कार्यरत निजी स्रोतका शिक्षकको तलबभत्ताका लागि अन्न र पशुपत्ती बेचेर चन्दा सहयोग गरेका हुन् ।

हिंदीका वासिन्दाले अन्न र पशु चौपाया बेचेर सामुदायीक विद्यालयले अधिकार विद्यालयलाई अनुसार १५ जना शिक्षक शिक्षिका कार्यरत विद्यालयमा कार्यरत निजी स्रोतका पाँच जनाको तलब र तल्लो तहको दरबान्द भई माथिल्लो तहमा पढाउने शिक्षकको भत्ताका लागि चन्दा र सहयोगलाई प्रमुख आयस्रो उत्पादन हुन् । उनका अनुसार उपचारका लागि स्वास्थ्य संस्था जान र आउनका आटोपिठो खाएर पढन पाउँदा विद्यार्थीको लागि पुरे दिन लाग्ने गरेको छ ।

हाल १८० जना विद्यार्थी अध्ययनरत विद्यालयले प्रत्येक अभिभावकहरूले घरधुरीको विद्यालय व्यवस्थापन समितिका अध्यक्ष तिर्थराज शेरपुञ्जाले बताउँछन् । अध्यक्ष शेरपुञ्जाला अनुसार १५ जना शिक्षक शिक्षिका कार्यरत विद्यालयमा कार्यरत निजी स्रोतका पाँच जनाको तलब र तल्लो तहको दरबान्द भई माथिल्लो तहमा पढाउने शिक्षकको भत्ताका लागि चन्दा र सहयोगलाई प्रमुख आयस्रो उत्पादन हुन् । उनका अनुसार उपचारका लागि स्वास्थ्य संस्था जान र आउनका आटोपिठो खाएर पढन पाउँदा विद्यार्थीको लागि पुरे दिन लाग्ने गरेको छ ।

स्थानीयबासीहरूबाट चन्दा संकलन गरी निर्माण गरिएको सडक ।

र अभिभावकलाई राहत मिलेको छ । सम्मुदायको पहलमा संचालित उक्त विद्यालय शैक्षिक र सिन्द्रिय उपलब्धीका हिंदीबासीले जिल्लामै अगाडी छ । विद्यालयले शैक्षिक र सिन्द्रिय उपलब्धीका हिंदीबासीले जिल्लामै अगाडी छ । दुर्दु विद्यालयले विद्यालयले शैक्षिक र सिन्द्रिय उपलब्धीका हिंदीबासीले जिल्लामै अगाडी छ । विद्यालयले विद्यालयले शैक्षिक र सिन्द्रिय उपलब्धीका हिंदीबासीले जिल्लामै अगाडी छ । विद्यालयले विद्यालयले शैक्षिक र सिन्द्रिय उपलब्धीका हिंदीबासीले जिल्लामै अगाडी छ । विद्यालयले विद्यालयले शैक्षिक र सिन्द्रिय उपलब

भेडाबारीमा १३ लाखको सुन्तला निकासी

■ नवविकल्प

म्याग्दीको बरंजा गाविसको पउटै वस्तीबाट करिब १३ लाख रुपैयां मूल्यको सुन्तला निकासी भएको छ। बरंजा गाविस १ मा पर्ने भेडाबारी गाउँबाट यस वर्ष उक्त मूल्य बराबरको सुन्तला निकासी भएको हो। २८ हजार ६०० किलोग्राम सुन्तला बेचेर १२ लाख २६ हजार रुपैयां आमदानी भएको भेडाबारीका कृषक प्रेम गिरीले जानकारी दिए।

उनका अनुसार प्रतिकिलो ४५ रुपैयाका दरले पोखरामा सुन्तला निकासी गरिएको हो। भेडाबारी ओम गिरी, बेम गिरी र प्रेम गिरीले न्यवसाधीक सेती गरेका छन्। सो गढामा हाल दुई हजार ५०० सुन्तलाका बोटले उत्पादन दिन्छ।

सुन्तला बेचेर गत वर्षको तुलनामा यसपाली तिन लाख रुपैयां बढी आमदानी भएको कृषक प्रेम गिरीले जानकारी दिए।

बताए। सुन्तला बेचेर भने एक जना कृषकले तिन लाख रुपैयां भन्दा बढी कमाई गरेका छन्।

उनिहरूले सुन्तलाको बगैचाभित्र अदुवा र बेसार सेती गरेर अतिरित आमदानी पनि गरेका छन्। भेडाबारी सेती रहेको भोलेनीका १० घरधुरी कृषकले पनि सुन्तला सेती विस्तारको अभियानमा लागेका छन्।

पर्यटकीय स्थलहरूमा उत्पादन घटेपछि बढ्न थाल्यो

■ नवविकल्प

बैशाखको बिनाशकारी भुकम्प र पाँच महिने नाकाबन्दीका कारण थलीएको पर्यटन व्यवसाय पुराने लयमा फर्कन थालेको छ। सिथील र सुन्तानान बनेका म्याग्दीका पर्यटकीय स्थलहरूमा चलहपहल बढ्न थालेको हो।

नाकाबन्दी खुलेको र भुकम्पले असर नगरेको म्याग्दी तथा छिमेकी जिल्लाका पर्यटकीय स्थलको पर्यटन व्यवसाय तड्हीरीने तरखरमा छ। विश्व प्रसिद्ध अन्नपूर्ण चक्रिय पदमार्ग अन्तरगत म्याग्दी र कास्कीका पर्यटकीय स्थलहरूमा केही दिनयात चिनीया र कोरीयाका पर्यटक भित्रीएका घोडेपानीका होटल व्यवसायी टेक्सर बुद्ध्या पुनले बताए।

भुकम्पले असर नगरेको, पोखरादेखि नजिक, नटीय किनाराका वस्तीरेखि हिमाली क्षेत्रको अवलोकन गर्न सकिए र छोटो समयका लागि यात्रा गर्न सकिने भएकाले चिनीया र दक्षिण कोरीयाका पर्यटकले घोडेपानी घान्दुक पदमार्गलाई रोजेका पथप्रदर्शकहरूले बताएका छन्।

करिब दुई हप्ताको बिदा मनाउन आउने चिनीया र दक्षिण कोरीयाका पर्यटकका लागि तिन देखि सात दिनमा पुरा हुने विरेटाई घोडेपानी घान्दुक पोखरा पदमार्ग आकर्षणको केन्द्र बनेको छ। हिमशुद्धखला, सुर्योदयको दृश्य अवलोकन, गुरांसको जगल, मगर र गुरुङ संस्कृती, एकान्त वातावरण, भरना, पंक्ष आदीले यस क्षेत्रमा पर्यटक आकर्षित गरेको पथप्रदर्शक अनन्तराज पौडेलले बताए।

म्याग्दीको घोडेपानीमा गत हप्ता भेटिएका पर्यटकहरूले अन्नपूर्ण क्षेत्रका पर्यटकीय स्थलहरू सुरक्षित आगमन बढेपछि पर्यटन तथा होटल व्यवसायी उत्साहीत बनेका छन्।

म्याग्दीको घोडेपानी, पुनिहिल, कास्कीको विरेटाई र घान्दुक क्षेत्रमा चिन र दक्षिण कोरीयाबाट भ्रमणमा आएका पर्यटकहरूको चलहपहल बढेको हो। यस क्षेत्रका पर्यटकीय स्थलहरू गत बैशाखको भुकम्प र नयाँ संविधान जारी भएपछि करिब पाँच महिनासम्म भएको नाकाबन्दीका कारण सुन्तान बनेका थिए। चिन, दक्षिण कोरीया र आन्तरिक पर्यटकको आगमन बढेपछि पर्यटन तथा होटल

सुन्दर र मनमोहक रहेको बताए। अन्नपूर्ण पदमार्ग सुरक्षित रहेको र प्राकृतिक सौन्दर्यतामा रमाउन पाएकोमा पर्यटकहरूले खुसी व्यक्त गरेका छन्। प्रणय दिवस नजिकीदै गर्व युवायुवती देखि पौङ्का जोडीहरू पदयात्रामा आएका छन्। पोखरा, काठमाडौं, चितवन, भेरहवा लगायत सहरका युवायुवतीहरूको पनि चलहपहल बढेको छ। अमेरिका, फ्रान्स, जर्मन, इटाली, क्यानडा, बेलायत लगायत युरोपीयन मुलुकका पर्यटकको आगमन भने न्युन देखिन्छ।

अन्नपूर्ण पदमार्गलाई भुकम्पले असर नगरेको र सुरक्षित रहेको सन्देश प्रवाह गराउने प्रयास भेरहेकाले आगामी सिजनमा युरोपीयन मुलुकका पर्यटकको पनि आगमन बढ्ने घोडेपानी होटल व्यवस्थापन समितिका सदस्य रनवाहादुर पुनले अपेक्षा व्यक्त गर्नुभयो। नेपालको अर्थन्त्रमा महत्वपूर्ण योगदान रहेको पर्यटन क्षेत्रलाई पुराने अवस्थामा फर्काउनका लागि भुकम्पले असर नगरेका पदमार्गहरू सुरक्षित रहेको सन्देश विश्वभर फैलाउन तथा पर्यटन व्यवसायलाई बन्दहडताल मुक्त बनाउनुपर्ने सरोकारवाहरूको भनाई छ।

म्याग्दीको घोडेपानीमा गत हप्ता भेटिएका पर्यटकहरूले अन्नपूर्ण क्षेत्रका पर्यटकीय स्थलहरू सुरक्षित आगमन बढेपछि पर्यटन तथा होटल व्यवसायी उत्साहीत बनेका छन्। हिमशुद्धखला, सुर्योदयको दृश्य अवलोकन, गुरांसको जगल, मगर र गुरुङ संस्कृती, एकान्त वातावरण, भरना, पंक्ष आदीले यस क्षेत्रमा पर्यटक आकर्षित गरेको पथप्रदर्शक अनन्तराज पौडेलले बताए।

म्याग्दीको घोडेपानीमा गत हप्ता भेटिएका पर्यटकहरूले अन्नपूर्ण क्षेत्रका पर्यटकीय स्थलहरू सुरक्षित आगमन बढेपछि पर्यटन तथा होटल

गलेश्वर-पुलाश्रम पदमार्ग निर्माण

■ नवविकल्प

धार्मिक पर्यटनका हिसावले सम्भावनायुक्त म्याग्दीको गलेश्वर-पुलाश्रम क्षेत्रको प्रवर्द्धन र विकासका लागि स्थानीय बासिन्दा अग्रसर भएको छन्। हिन्दू तथा वैदु धर्मालम्बितहरूको साभा तिर्थस्थल मुक्ति क्षेत्रको प्रवेशद्वार मानिने गलेश्वरको नजिक भएर पनि ओभेलमा परेको पुलाश्रममा धार्मिक पर्यटक भित्र्याउन स्थानीयले पहल थालेका हुन्।

बेती नगरपालीका ११ मा पर्ने पुलाश्रम धार्मिक पर्यटक भित्र्याउनका लागि पहिलो चरणमा पदमार्ग निर्माण र प्रचारप्रसारलाई जोड दिइएको

गते पर्यटन कार्यालय पोखराको दश लाख र स्थानीय उपभोक्ताको चार लाख रुपैयां श्रमदानमा सुरु गरिएको गलेश्वर पुलाश्रम पदमार्ग निर्माण कार्य ४५ प्रतिशत पुरा भएको छ।

उनका अनुसार उपभोक्ताको सक्रियताका कारण ईस्टीमेट गरिएको भन्दा २५ प्रतिशत बढी काम भएको छ। माघ ५ गते देखि दैनिक ५ जनाले पदमार्ग निर्माणमा काम गर्दै आएका छन्। गलेश्वरदेखि राउबढा हुँदै नेपे चौराको कुवागैरा सम्म २ किलोमिटर हुँगाको सिढी सहितको पदमार्ग निर्माण भएको छ।

चिज विक्री घटेपछि लाखौको नोक्सानी

■ नवविकल्प

म्याग्दीको घार र शिखका गरेको उद्योगले यस वर्षको दश महिनाको अवधिमा १० लाख रुपैयांको मात्र बेचेको जनाएको छ। करिब तिन लाख रुपैयां बराबरको चिज समयमै विक्री गर्न नसक्दा कुहिएर नष्ट भएको छ।

शिखको पाउद्वार रियलियो विक्री घटेपछि उत्पादन घटाउँदा त्यसको व्यवसाय खोपत घटेको छ।

प्रोट्रिन तत्व पाईने चिज पर्यटकले रुचाउने परिकार हो। पर्यटक आगमन र चिज विक्री घटेपछि कृषकलाई लासौ नोक्सानी हुनुका साथै उद्योग संकटमा परेको घार ५ रियल दिमालयन चिज उत्पादन सहकारी संस्थाका सचिव श्याम खड्काले बताए। विस २०७१ मा २३ लाख रुपैया मूल्य बराबरको चिज विक्री दैनिक दुई सय लिटर दूध बजार टार्ड हुँदै विक्री हुन सकेको छैन।

लासौ लगानी गरेर गाइपालन गरेका कृषकहरू दूध विक्री नहुँद्य धरासाधी बनेका घार ५ का कृषक नारायण बरुवालाले बताउनुभयो। त्रैण तिर्नलाई धेरै कृषकले बेच्न थालेका छन्। उद्योगले पूर्ण क्षमतामा चिज उत्पादन गर्ने आशामा रहेका कृषकहरूलाई अहिले घाँस, दाना, पानीको खर्च जुटाउन पनि थौं थौं भएको बरुवालाले बताए। पैच महिनापछि नाकाबन्दी खुलेको र यस क्षेत्रका पर्यटकीय स्थलहरू सुरक्षित रहेको सन्देश प्रवाह भएकाले आगामी याममा पर्यटक आगमन बढेसँगै राहत मिल्ने गाइपालक कृषकहरूको अपेक्षा छ।

दुई कोठे भवनमा नौ वटा कार्यालय

■ नवविकल्प

म्याग्दीको घारमा दुई कोठे भवनबाट नौ वटा सेवाप्रदायक निकाय र संघ संस्थाको कार्यालय सञ्चालन हुँदै आएको छ। भनव र ब्यवसित कार्यालय नहुँद्य सेवा प्रवाहमा कठिनाई भएको छ। घार ५ मा रहेको अन्नपूर्ण संरक्षण क्षेत्र आयोजना (एकायप) अन्तरगतको गाउँ स्तरीय संरक्षण व्यवस्थापन समितिको दुई कोठे भवनमा नौ वटा कार्यालय छन्। समितिको संगे गविस, स्वास्थ्य चौकी र पशु सेवा केन्द्रको कार्यालय एउटै भवनमा रहेको छ।

गविसको कार्यालय सञ्चालन हुने कोठामा स्वास्थ्य चौकीको प्रसुती केन्द्रको शैयाहरू रहेको छ। काठले वारेर बनाइएको अर्को साधुरो कोठालाई पशु सेवा केन्द्र र कर्मचारीको आवासको रूपमा प्रयोग गरिएको छ। भेला, बैठक, छलफल र सावजिनक सेवा प्रदायक न

युवा संघको आयोजनामा दरबाड़ना खेलकुद

■ नवविकल्प

युवा संघ म्याग्दीको आयोजनमा पश्चिम म्याग्दीको दरबाड बजारमा खेलकुद प्रतियोगीता सुरु भएको छ। शुक्रवार युवा संघ नेपालका महासचिव किरण पौडेलले सो खेलकुद प्रतियोगीताको उद्घाटन गरेका हुन्। पश्चिम म्याग्दीको भेगलाई लक्षित गरी सञ्चालन गरिएको खेलकुद मेला आगामी मधलावारसम्म सञ्चालन हुने भएको छ। खेलकुद प्रतियोगीतामा

पुरुष तथा महिला भलिबल, न्याडमिन्टन प्रतियोगिता र विविध सास्कृतिक कार्यक्रमहरू आयोजना गरिएको छ। पुरुषतर्फ प्रथम र द्वितीय हुनेलाई क्रमशः नगद ४० हजार, २० हजार, महिलातर्फ १५ हजार, र ८ हजारसहित प्रमाणपत्रले पुरुषका गरिने आयोजकले जनाएको छ। यसैगरी न्याडमिन्टनतर्फ प्रथमलाई

१० हजार र द्वितीयलाई ५ हजारका साथमा प्रमाणपत्रले पुरुषका गरिनेछ। औपचारिक कार्यक्रम शुरू हुनुपर्व एमाले र युवा संघका स्थानीय नेता तथा कार्यकर्ता, शुभेच्छुक, विभिन्न गणितका युवा बलब, आमा समूहलगायत्रले दरबाड बजारको परिक्रमा गरेका थिए। उद्घाटन कार्यक्रममा जिल्ला स्तरीय नेता तथा कार्यकर्ताहरूस्को सहभागित रहेको थियो।

अनेरास्वविद्युको केन्द्रिय सदस्यमा पौडेल विजयी

■ नवविकल्प

एमाले निकट विद्यार्थी संगठन अनेरास्वविद्युको आठौ महाधिवेशनबाट म्याग्दीका प्रकाश पौडेल केन्द्रिय सदस्यमा निर्वाचित भएका छन्।

शनिवार राती सम्पन्न मतगणनामा अनेरास्वविद्यु म्याग्दीका अध्यक्ष समेत रहेका पौडेले भुगोल अन्तर्गत धौलिगिरी अञ्चलबाट केन्द्रिय सदस्यमा निर्वाचित भएका हुन्। भुगोल तर्फबाट पौडेल र पर्वतका रामचन्द्र नेपाली निर्वाचित भएका छन्। त्यस्तै राष्ट्रिय प्रतिनिधि परिषद् सदस्यमा म्याग्दी कहुँकी इन्दु केसी, वागलुडका सुर्य पौडेल र मुस्ताडका यूटिन गुरुङ निर्वाचित भएका छन्।

पाँचै जना संस्थापन पक्षधर हुन्। अनेरास्वविद्युबाट राजनीति सुरु गरेका पौडेलले बाल्यकालमा पार्टीको चुनावी अभियानमा बाल कलाकारका स्पमा समेत गाउँगाउमा गएका थिए। पहिलो सविधान सभाको निर्वाचनमा पौडेले म्याग्दीमा एमालेको चुनावी प्रचारप्रसारको क्रममा गरेको अभियनले निकै चर्चा समेत पाएको थियो।

बाल कलाकार हुँदै विद्यार्थीको नेतृत्व सम्हालेका पौडेलले विद्यार्थीको हक्कहितका साथै सामाजिक कार्य र

जनजीविका सम्बन्धि कार्यहरूमा समेत सक्रियता पुर्वक लागेका थिए। उनले अनेरास्वविद्यु म्याग्दीलाई देशभरको संगठनमा उत्कृष्ट बनाएका थिए।

हामीलाई गौरव छ

अपाङ्ग संघ म्याग्दीका सचिव, अपाङ्गता जिल्ला समन्वय समिति म्याग्दीका उपाध्यक्ष, युवा अपाङ्गता अभियानता सुरेन्द्र खत्री राष्ट्रिय अपाङ्ग महासंघ नेपाल पश्चिमाञ्चल क्षेत्रीय अधिवेशनबाट क्षेत्रीय समितिको सचिव जस्तो गरिमासमय पदमा विजयी हुन् भएकोमा हामीलाई गौरव लागेको छ। म्याग्दी जिल्लाका अपाङ्गता भएका नागरिकहरूको अधिकारका लागि निरन्तर क्रियाशील सुरेन्द्र खत्रीले पश्चिमाञ्चल विकास क्षेत्र र केन्द्रमा समेत अपाङ्गता सवाललाई उठान गर्दै अपाङ्गता भएका नागरिकहरूको हक, हित र अधिकारका लागि निर्णायक भूमिका खेले अवसर मिलोस् भन्दै सफल कार्यकालका लागि हर्दिक शुभकामना व्यक्त गर्दछौं।

गोपाल केसी
अध्यक्ष

एवम्

केपी अधिकारी
कार्यकारी निर्देशक

अपाङ्ग संघ म्याग्दी
बेनीबजार, म्याग्दी

सकिनुपर्ने...

पुराने स्वरूपमा फर्किदा उपभोक्ताले सुविधाको साटो सास्ती पाइँडहेको छन्।

बेनी-देउराली खण्डमा विस्तारित सरकारलाई राष्ट्रिय अपाङ्गता भएको काम एक महिनामै जग्गा विवादका कारण रोकीएको थियो। पछिल्लो समय सरकारलाई प्राप्त र सरकारी जग्गामा काम गर्ने ठेकेदारलाई बाटो खुलेपनि इन्धन अभाव, भुकम्प, नाका(बन्दी लगायतका कारणले गति लिन सकेको छैन्।

बेनी देखि अर्थुङ्गो देउराली सम्मको तिन किलोमिटर ११० मिटर दुरीको सडकको स्तरवृद्धीका लागि दुई करोड ४८ लाख रुपैयाँको लागतमा शिवाशित नाना जेमी काठमाडौले ठेकका पाएको थियो। २०७१ कात्तिकदेखि सुरु भएको सडक प्रभावित क्षेत्रमा पर्ने केही जग्गा धनीले दाता एडिलीको कार्यालयमा उजुरी गरेपछि रोकीएको कामले अहिलेसम्म गति लिएको छैन्। २०७१ फागुनमा सम्पन्न गर्ने सम्भौता भएपनि म्याद थप भेरेको छ।

विवादीतलाई छाडेर जग्गा प्राप्त भएको र सरकारी जग्गामा काम गर्न एडिलीले दिएको सहमति अनुसार जिल्ला सडक समन्वय समितिले ठेकेदारलाई निर्देशन दिएको थियो। 'बेनी-देउराली खण्डको काममा ठेकेदारले दुई पटक धोका दिए' जामुनाखरका हरिप्रसाद दुंगानाले भने नेपालमा ठेकेदारलाई नियमन गर्ने कानुनै रहेनन्। ठेकका पायो, पैसा पेस्की लियो। गयो। कामै गर्दैनन्। ठेकेदार बलियो भए वा कमीसन खान नपाउने भएर कानुन बनाउनेतै त्यस्तै बनाए। जिल्लाका कर्मचारी पनि ध्यान दिएका छैनन्। उपभोक्तालाई सास्ती भएको छ।

निर्माण व्यवसायीको मिलेमोमा ठेकका परेको र अनियमीत पाइएपछि दोस्रो चरणको प्रक्रिया मार्फत देउराली-तोरीपानी खण्डको काम गर्ने जिम्मेवारी पाएको ठेकेदार कम्पनी गत माघ देखि कार्यक्षेत्रमा परिचालन भएको छ। देउरालीदेखि तोरीपानी सम्मको सात किलोमिटर दुरीको उक्त सडक आयोजनाको काम गर्ने छ करोड १५ लाख ४८ करोड ४८ लाख ४८ रुपैयाँको लागि नियमित राष्ट्रिय अपाङ्गता अनुसारको दुई करोड मात्रै रुपैयाँ भएको छ। गत वर्ष ८ करोड जारी राष्ट्रिय अपाङ्गता अनुसारको दुई करोड मात्रै रुपैयाँ भएको छ।

उक्त आयोजना मार्फत बेनी नगरपालीको अर्थुङ्ग, पुलाचौर, घातानका साथै पात्तले खेत, भिँ, पालापानी, मल्कवाड र कुर्मेमगले गाविसका बासिन्चा लाभान्वित हुने जनाइएको छ। यसैवीच बेनी-पालापानी सडक आयोजनाले प्रभावित सर्वसाधारणहरूलाई करिब ढेड करोड ४८ लाख ४८ रुपैयाँको लागि नियमित राष्ट्रिय अपाङ्गता अनुसारको दुई करोड मात्रै रुपैयाँ भएको छ।

त्यस्तै दोस्रो खण्डमा ६ जनाले

२०७३ भद्रै २ गते सम्म आयोजना सम्पन्न गर्ने लक्ष्य रहेको छ। पहिलो चरणमा सडक चाकलो बनाउने ग्याविन पर्वाल लगाउने काम(

लाई तिब्रता दिएको ठेकेदार कम्पनीका प्रतिनिधि चक्र केसीले बताउनुभयो। आयोजना मार्फत सडकको सबै ठाउँमा नाली बनाउने र ग्रामेल गरिने भएको छ। सडकलाई छ मिटर फराकीलो बनाउनुका साथै अप्लाई ठाउँमा ढालान र पहिलो रोकथामका लागि पविक तथा ग्याविन पर्वाल लगाउने आयोजनाले प्रमुख जिल्ला इंजिनियर केसीले बताए।

आयोजनाले पहिलो खण्डमा घर क्षती हुने एक जनालाई क्षतीको चालीस प्रतिशत भन्दा बढी ग्याविन घरको बाटाए। हाल कच्च अवस्थामा रहेको उक्त सडकमा धुमी तथा मोड सुधार गरि नियमित सवारी सञ्चालन हुन सक्ने बनाउने आयोजनाको लक्ष्य छ। जिविसले निर्धारित समयमै आयोजनाको काम सम्पन्न गर्ने ठेकेदारलाई कार्यालयीका अनुसार कार्यालयमा उजुरी गरेपछि रोकीएको कामले अहिलेसम्म गति लिएको छैन्। २०७१ फागुनमा सम्पन्न गर्ने सम्भौता भएपनि म्याद थप भेरेको छ।

जिविसले निर्धारित समयमै आयोजनाको काम भन्दा बढी ग्याविन घरको बाटाए। हाल कच्च अवस्थामा रहेको उक्त सडकमा धुमी तथा मोड सुधार गरि नियमित सवारी सञ्चालन हुन सक्ने बनाउने आयोजनाको लक्ष्य छ। यसैगरी दोस्रो खण्डमा १० प्रतिशत भन्दा बढी जग्गा क्षती हुने १६ जना मध्य १० जनालाई एक लाख ४८ हजार २०१ स्पैया प्रदान गरिएको आयोजनाले जनाएको छ।

त्यस्तै दोस्रो खण्डमा ६ जनाले

१० प्रतिशत भन्दा बढी जग्गा सडकमा

पर्ने भएपछि ६५ लाख ४८ हजार ८०७० स्पैया क्षतीपुर्ती बुझेका छन्।

पहिलोमा अन्नवाली क्षती हुनेहरूलाई २०११ र चार जनालाई फलफुल विस्तावो ४८ हजार ४८ स्पैया क्षतीपुर्ती दिएको छ।

यसैगरी दोस्रो खण्डमा ५६ जनाले अन्नवालीको एक

लाख ४२ हजार ६३८ र २५ घरधुरीले

पुर्वाधारको २८ लाख ३७ हजार ७२१

स्पैयाँ क्षतीपुर्ती बुझेका छन्।

पहिलोमा अन्नवाली क्षती हुनेहरूलाई २०११ र चार जनालाई फलफुल विस्तावो ४८ हजार ४८ स्पैया क्षतीपुर्ती दिएको छ।

